

Natuur & Milieu educatie



Groep 4-6
Egelhuisje



Dit is een product van Stichting Vogelpark Avifauna

Avifauna
vogels en zoo

Inhoudsopgave

1. Inleiding
2. Leerdoelen, doelgroep, samenvatting
3. Inhoud en organisatie van de les
4. Achtergrondinformatie

Bijlagen

Bijlage 1:
Handleiding voor het maken van een egelhuisje

Inhoud pakket

- 1x Egelvoer
- 1x Egelsnelwegbordje
- 1x Bouwpakket egelhuisje
- Diverse schroeven
- 1x houtlijm

Extra

Materiaal waar jullie zelf voor moet zorgen:

- Schroevendraaier
- Hamer
- Eventueel buitenbeits

1. Inleiding

Je ziet ze niet, maar ze zijn er wel; Egels. Ze struinen 's nachts rond op zoek naar eten. Vooral slakken vinden ze erg lekker, waarmee ze voor de meeste plantenliefhebbers een belangrijke taak vervullen. Egels hebben ondanks hun prikkelende uiterlijk een hoog aaibaarheidsgehalte, waardoor ze erg interessant zijn voor kinderen. De egel is dan ook een goed dier die de leerlingen bewuster kan maken van hun eigen groene omgeving.

2. Leerdoelen, doelgroep, samenvatting

Leerdoelen

- De leerlingen leren nieuwsgierig te zijn, door hun eigen onderzoeksvragen op te stellen
- De leerlingen leren samen te werken door een groot vraagstuk samen op te lossen
- De leerlingen leren hoe ze hun buitenomgeving egelvriendelijker kunnen maken
- De leerlingen leren voor de natuur te zorgen

Doelgroep

Dit materiaalpakket is bedoeld voor de groepen 4,5 en 6 van de basisschool. Met enkele aanpassingen van de docent kan de les ook worden aangeboden voor de groepen 7 en 8 van de basisschool.

Samenvatting

Om te zorgen dat de egel zich thuis voelt op het schoolplein, kunnen de leerlingen een huisje voor de egel maken. Maar hoe zorg je ervoor dat de egel zich daadwerkelijk thuis voelt op het schoolplein? De kinderen gaan een onderzoek doen naar de egel om het plein zo egelvriendelijk mogelijk te maken.

De lesopbouw van dit materiaalpakket is ingericht op het principe van onderzoekend leren. Bij deze lessen dienen de vragen van leerlingen als uitgangspunt van het leerproces. Nieuwsgierigheid en intrinsieke motivatie staan hierdoor centraal. Als docent is het belangrijk om zelf een balans te vinden tussen de docent- en leerling gestuurde lesinhoud, afhankelijk van de leeftijd en het niveau van de leerlingen.

3. Inhoud en organisatie van de les - Les 1 Introductieles

Vertel de leerlingen dat jullie de komende tijd een project gaan doen waarin zij zelf een onderzoek gaan doen. Om een duidelijker beeld te krijgen van onderzoek doen en onderzoekers kun je dit onderwerp eerst bespreken met de leerlingen. Hoe zien onderzoekers eruit en wat doen onderzoekers eigenlijk? Vaak geven leerlingen in eerste instantie een vrij stereotiep beeld van een onderzoeker. Zorg ervoor dat het beeld genuanceerd wordt. Onderzoek kan overal gedaan worden: in een laboratorium, in de natuur, tussen de mensen, in musea enz. Er wordt onderzoek gedaan door te kijken, te lezen en te testen. Het belangrijkste is dat een onderzoeker nieuwsgierig is en veel vragen kan stellen. Herkennen de leerlingen zichzelf in dit beeld en zouden ze zelf ook onderzoekers kunnen zijn?

Introduceer het onderwerp van jullie onderzoek in de klas. Je kunt dit doen door de inhoud van het materiaalpakket mee te nemen in de klas. Hiermee kun je de nieuwsgierigheid van de leerlingen aanwakkeren. In het pakket zit o.a. een bouwpakket voor het maken van een egelhuis. Het egelhuis zal een leidraad vormen in de les en heeft als doel om op de perfecte plek te worden gezet om hiermee een egelvriendelijk schoolplein te creëren. Leg de leerlingen uit dat je samen met hen het schoolplein groener/egelvriendelijk wilt maken. Jullie gaan daarom een egelhuis bouwen. Deze moet een goede plek krijgen. Daarvoor is het eerst belangrijk om meer te weten te komen over egels en te onderzoeken welke plek het meest geschikt is voor het egelhuis.

Tip:

Als leraar introduceer je het onderwerp. Daarbij gaat het erom om verwondering en nieuwsgierigheid op te roepen bij de leerlingen. Met als doel dat ze na de introductie meer willen weten over de egel en zich er dingen over gaan afvragen.

Centraal onderwerp: De egel.

Introductie docent: Waarom is het belangrijk dat de egel bij ons op het schoolplein een fijne plek heeft? (zie achtergrondinformatie)

Doel van het onderzoek/hoofdvraag: Hoe kunnen we samen ons schoolplein een veilige plek voor egels maken.

1. Woordenweb

Start met het maken van een woordenweb. Dit kun je de leerlingen individueel laten doen, in groepjes of klassikaal. Indien de leerlingen het woordenweb individueel of in groepjes hebben gedaan is het raadzaam deze samen klassikaal na te bespreken. Het woordenweb is bedoeld om de parate kennis die de leerlingen al hebben over egels te activeren.

2. Onderwerp zelf verkennen

Laat de leerlingen het onderwerp zelf verder verkennen. Dit kunnen ze doen door op internet meer informatie te gaan zoeken over de egel, door in boeken te zoeken, een opgezette egel te bekijken. Alvast de bouwplaat van het egelhuis te bekijken enz. Als docent kun je hier alvast wat materialen aan de leerlingen aanbieden. Dit vergt enkele voorbereiding.

Tip:

Bij Avifauna hebben we een spreekbeurtkist te leen over egels. In deze spreekbeurtkist zitten diverse spullen (o.a. een opgezette egel) en informatie over de egels. In overleg met Avifauna is deze ook te leen om in de klas te gebruiken. Deze kist is erg geschikt om het onderwerp door de leerlingen verder te verkennen.

Laat de kinderen aan de hand van deze eerste verkenning alvast wat vragen opschrijven. Zijn er nu al vragen die op komen, waar ze een antwoord op zouden willen weten? Je kunt er ook voor kiezen om de vragen nog even te laten rusten en de kinderen het woorden web aan te laten vullen.

Les 2 Kernles

Nu alle parate kennis opgehelderd is kun je samen met de leerlingen een onderzoek opstarten naar de egel. Dit kun je als docent op verschillende manieren aanpakken.

- **Leerling gestuurd:** Zet de nieuwsgierigheid van de leerling centraal. Wat willen zijzelf nog weten over de egel? Laat ze zelf vragen formuleren. Hoe kunnen ze antwoorden vinden op deze vragen? Wie zou ze kunnen helpen met een antwoord zoeken? (geschikt voor groep 6 of leerlingen uit de plus klassen)
- **Docent gestuurd:** Geef de leerlingen hulponderwerpen of hulpvragen. Hiermee help je de leerlingen een vraag te vinden waarmee zij ook hun intrinsieke motivatie kunnen aanspreken.

Tip:

Pak eerst de nieuwsgierigheid weer op. Nieuwsgierigheid is de basis van de vragen van leerlingen. Zonder inhoudelijke kennis is het echter lastig om goede vragen te stellen. De leraar heeft hier daarom een belangrijke rol. Je kunt dit doen door samen een filmpje over de egel te bekijken. Op de website van SchoolTV vind je verschillende filmpjes met als onderwerp egel.

Start het gesprek met het terugpakken van de hoofdvraag 'Hoe kunnen we samen ons schoolplein een veilige plek voor egels maken?'. Je kunt de leerlingen helpen door ze te sturen. We moeten relevante informatie hebben over de egel. We moeten informatie hebben over het schoolplein. We hebben ook nog een egelhuis. Daar moeten we ook nog informatie over hebben. Vooral bij de jongere kinderen is het raadzaam dit proces klassikaal te doen. Wat is ons doel en welke vragen moeten we beantwoorden om ons doel te behalen?

Tip:

Leerlingen vinden het soms lastig vragen te stellen. Ze kunnen vragen stellen als iets negatiefs zien. Het is belangrijk voor leerlingen om te weten dat vragen stellen juist positief is. Wie een vraag stelt, wil iets weten en kan daarmee op onderzoek uit gaan. Om dit te bereiken, moet het stellen van vragen voortdurend gewaardeerd, gestimuleerd en voorgedaan worden. Geef zelf het goede voorbeeld door voortdurend nieuwsgierig te zijn en jezelf hardop dingen af te vragen. Als leraar ben je hierin een rolmodel. De vragen die jezelf stelt kunnen ook prikkelend werken waardoor de leerlingen zelf op ideeën komen.

Om de vragen te verzamelen kun je een vragenmuur maken. De kinderen schrijven hun vraag op bijvoorbeeld een post-it, waarbij alle vragen verzameld worden. Schrijf zelf ook wat vragen op die je op de vragenmuur kan plakken.

Je kunt het onderzoek zo groot maken als je zelf wil of juist klein houden. Als docent is het belangrijk de leerlingen te coachen in het onderzoek. Help ze een goede vraag te vinden en deze te specificeren. Doe dit door zoveel mogelijk duidelijk te krijgen wat ze precies willen weten. Als coach denk je mee, geef je advies en help je de leerlingen op weg.

Voorbeelden hulponderwerpen/vragen

1. *De egel.* Enkele voorbeelden van vragen zijn:
 - Wat eet de egel graag?
 - In welke tijd van het jaar heeft de egel hulp nodig?
 - Wat zijn de vijanden van de egel?

2. *Het schoolplein.* Enkele voorbeelden van vragen zijn:
 - Is het schoolplein veilig voor de egel?
 - Hoe kan de egel op het schoolplein komen?
 - Houdt de egel van tegels?
 - Waar kan de egel rust vinden?
3. *Het egelhuis.* Enkele voorbeelden van vragen zijn:
 - Hoe zetten we het egelhuis in elkaar?
 - Waar moet het egelhuis aan voldoen, zodat de egel veilig is?
 - Wat is de beste plek om het egelhuis neer te zetten?
 - Waarmee kunnen we de kist vullen?
 - Wie maakt e kist schoon en hoe vaak?

Waarschijnlijk zijn er ook leerlingen die willen weten waarom een egel stekels heeft, hoe een egel zich kan oprollen of jonge egels ook al stekels hebben enz. Rem deze vragen niet af, maar laat ze juist ook dit soort vragen onderzoeken.

Uitvoering

Bepaal samen met de kinderen welke vragen op de muur moeten worden beantwoord voor het onderzoek. Bepaal als docent zelf hoeveel leerlingen samenwerken in een groepje en hoeveel vragen ze beantwoorden.

De leerlingen kunnen hun antwoorden opzoeken via internet, boeken of door contact op te nemen met een deskundige. Ook zullen kinderen onderzoek moeten doen op bijvoorbeeld het schoolplein. Welke plek is geschikt om het egelhuisje te plaatsen? Moeten er aanpassingen worden gedaan aan het schoolplein? Is er bijvoorbeeld een plek waar de egel veilig op het schoolplein kan komen? En als het schoolplein niet geschikt is, is er dan een andere plek rondom school, bijvoorbeeld in de wijk, waar het egelhuisje geplaatst kan worden.

Je kunt ervoor kiezen om ook een groepje leerlingen (begeleiding is nodig) aan de slag te laten gaan met het in elkaar zetten van het egelhuisje. Zij kunnen dan onderzoek doen naar hoe het egelhuisje eruit ziet en waarom? Hierdoor is het mogelijk om te focussen op praktijk en theorie. klasgenoten mee

De leerlingen kunnen hun resultaten vastleggen door middel van bijvoorbeeld een presentatieposter. Je kunt natuurlijk de kinderen ook hun eigen presentatiemanier laten kiezen. Het presenteren doen ze aan hun klasgenoten. Op deze manier krijgen alle leerlingen de onderzoeken van hun



Les 3 Verwerkingsles

Na het onderzoek dat de leerlingen hebben uitgevoerd en het presenteren van hun resultaten is het tijd om een conclusie te trekken. Dit kun je doen door samen met de leerlingen een actielijst te maken. Hoe kunnen jullie bijdragen aan het leefgebied van de egel op het schoolplein om deze (deels) egelvriendelijker te maken. Tuinen en stukken groen op bijvoorbeeld het schoolplein zijn een belangrijk element in het leefgebied van de egel. Verstening vormt juist een bedreiging voor de egel, daarom kunnen jullie daar wat aan veranderen.

Wij adviseren om hier weer te focussen op 4 vragen

1. Wat vindt de egel fijn in zijn omgeving?
2. Welk plek op het schoolplein biedt deze fijne omgeving?
3. Wat moet er eventueel nog gedaan worden om deze plek nog fijner te maken?
4. Op welke plek in deze fijne omgeving kan het egelhuisje het best staan?

Leg een egelsnelweg aan

Omheiningen zijn een groot obstakel voor egels. Dichte hekken en schuttingen kunnen er voor zorgen dat egels geen gebruik kunnen maken van jullie schoolplein. Leg daarom een egelsnelweg aan. Dit doe je door op verschillende plekken een gat in de omheining te maken van 13x13 cm. Mochten jullie een open schoolplein hebben dan is dit uiteraard niet nodig.

Een 'groene' plek vinden

Egels gedijen het beste in een groene, wilde omgeving. Het is dus een goed idee om een groene plek op het schoolplein in te richten. Wellicht dat er bijvoorbeeld naast het plein een groenstrook is of dat er een plekje kan worden gecreëerd waar de tegels van het schoolplein kunnen worden verwijderd.

Een schuil- en nestlocatie plaatsen

Laat bladeren zo veel mogelijk liggen en snoei en maai de beplanting zo min mogelijk. Composthoen, takken en boomstronken zijn ideale materialen voor egels om tussen te nestelen. Jullie eigen gemaakte eethuisje neerzetten zorgt natuurlijk voor de optimale schuil- en nestlocatie.



4. Achtergrondinformatie

Nederlandse naam: (Europese) Egel
Engelse naam: Hedgehog (vrij vertaald: heggenvarken)
Wetenschappelijke naam: *Erinaceus europaeus*

Lengte:
20 tot 30 cm. Egels blijven altijd groeien. Ze groeien echter alleen in de actieve periode en niet tijdens de winterslaap. Dit zorgt voor groeiingen in de botten, waardoor de leeftijd van een egel (na zijn dood) goed is te bepalen.

Gewicht:
800 tot 1200 gram. Het gewicht verschilt sterk per seizoen.

Leeftijd:
Maximaal 8 jaar (in het wild)

Stekels:
Egels hebben alleen stekels (6000-9000 stuks) op de rug en zijkant (flanken), maar niet op de kop, staart, pootjes, buik en hals. Ieder stekeltje gaat ongeveer 1,5 jaar mee, waarna ze gewisseld worden voor een nieuwe. Een baby egeltje wordt kaal geboren, maar na een uurtje komen de eerste 100 stekeltjes al tevoorschijn en binnen 10 dagen hebben ze al 300. De stekels zijn holle haren die dikker en extra stevig zijn. Ze zijn niet giftig en ook niet voorzien van weerhaakjes. Ze zitten vast in de huid en laten die niet los. Egels smeren zich wel vaak in met hun eigen speeksel, maar ook met plantensappen en poep van andere dieren. Echt schoon zijn de stekeltjes dus niet.

Zicht:
Egels kunnen dingen die ver weg zijn niet scherp zien (bijziend). Ze hebben kleine oogjes.

Reuk:
Deze dieren hebben een spitse snuit met een hele goede neus. Het meeste voedsel vinden ze dus ook door hun goede reukzin. Daarnaast hebben ze hele gevoelige pootjes die trillingen opvangen.

Gehoor:
Ze hebben vrij kleine oren, maar kunnen er wel zeer goed mee horen.

Gebit:
Egeltjes hebben een scherp gebit, dat is aangepast om insecten, vlees, en plantaardig voedsel te eten.

Voeding:
Dierlijke eiwitten staan met name op het menu van de egel. Dit nemen ze op in de vorm van insecten, wormen, spinnen, slakken, duizendpoten, maar ook muizen, eieren, amfibieën en dode dieren. In sommige landen eten ze ook kleine hagedissen en slangen. Egels willen ook nog wel eens voedselresten opeten die de mens heeft weggegooid. Dit dieet wordt aangevuld met besjes en paddenstoelen. Ze zijn dol op slakken en kunnen wel 40 slakken per dag eten.

Snelheid:
2 meter per seconde (ongeveer 7,5 kilometer per uur).

Voortplanting:
De voortplantingsperiode start vrij snel na de winterslaap en eindigt rond juli. Als egels willen paren gaat dit vrij luidruchtig. De mannetjes rennen om de vrouwtjes heen, soms zelf een paar uur lang, waarbij de vrouwtjes luide geluiden maken en de mannen met hun stekels afweren. Als het vrouwtje toestemt in de paring, dan gaat ze met haar buik plat op de grond liggen en vouwt haar stekeltjes plat. Het mannetje heeft is niet betrokken bij het uitgraven van een nest en ook niet bij het verzorgen van de jongen.

Draagtijd:
35 dagen

Aantal jongen:
4 tot 7 (zelfstandig na 2 maanden)



Winterslaap:

De winterslaap vindt plaats tussen oktober en april, waarbij de aanvang en duur afhankelijk is van de weersomstandigheden. Gaat de egel in winterslaap, dan zijn er nog zeer weinig tekenen van leven. Hij ademt nog één keer per twee of drie minuten, zijn hartslag gaat van 190 naar 20 slagen per minuut en zijn lichaamstemperatuur daalt naar 1 tot 5 graden Celsius (normaal is 36C). In deze periode teren ze op hun reserves en raken ze wel 40% van hun lichaamsgewicht kwijt. Deze reserves zorgen ervoor dat een egel tot wel 6 maanden zonder voedsel kan. Mannetjes worden eerder wakker uit winterslaap dan vrouwtjes. Dit is om het territorium veilig te stellen voordat het paarseizoen begint.

Activiteit:

Egels slapen/rusten ongeveer 18 uur per dag. Ze worden al in de schemering actief.

Gevaren:

-**Slakkengif** en andere pesticiden kunnen een gevaar vormen voor egels omdat die veel slakken en insecten eten. Met name slakkengif is de doodsoorzaak van veel egels. Zorgt men goed voor de egels, dan is het gebruik van slakkengif geheel overbodig.

-**Afval**; egels eten ook wel afval en de geuren die uit sommige verpakkingen komen kunnen erg aantrekkelijk zijn voor egels. Zo bleek dat egels zeer vaak vast kwamen te zitten in de dekseltjes van McFlurry ijsjes. De verpakking is hierop, speciaal voor egels, aangepast zodat ze er niet meer in vast kunnen blijven zitten. Verpakkingsmaterialen zijn erg gevaarlijk voor egels.

-**Honden** worden erg nieuwsgierig van de geur die egels bij zich dragen. Ze zijn makkelijk te volgen. Als honden de egels bijten, loopt dit vaak slecht af voor de egel. Het 's avonds aangelijnd houden van honden, bij het uitlaten, zou erg helpen om dit risico te beperken.

-Zelfbesturende **grasmaaiers** schijnen egels niet goed te detecteren. Een hoop mensen laten deze robotmaaiers 's nachts hun werk doen, precies als de egels ook actief zijn.

-**Verkeer**; met name in de voortplantingsperiode worden er ontzettend veel egels aangereden. In België is het aantal verkeersslachtoffers een paar jaar bijgehouden, dat ligt tussen de 230.000 en 350.000 egels die per jaar worden doodgereden. Het zijn met name de mannelijke egels die in die periode worden doodgereden, als ze driftig op zoek zijn naar vrouwtjes en het territorium bewaken.

-Tijdens de **winterslaap** wordt het nest nog weleens verstoord. Vaak onbedoeld, maar dit zorgt ervoor dat de egel te vroeg wakker wordt, gestrest raakt, of te koud wordt en daardoor overlijdt.

-Egels kunnen heel goed zwemmen, maar ze moeten wel ergens uit het water kunnen klimmen. Sloten en vijvers met **steile oevers** vormen een gevaar voor egels die in het water zijn gevallen.

-**Natuurlijke vijanden** bestaan met name uit roofvogels, maar ook dassen, marters en vossen doden wel eens een egel.

Verdediging:

De stekels van de egel helpen hem in de verdediging. Zodoende rollen egels zich vaak op bij gevaar. In Europa is het de enige diersoort die dit zo goed kan. Wereldwijd zijn er niet veel dieren die dit ook kunnen en doen. Het schubdier en het gordeldier kunnen dit wel en doen het om dezelfde reden.

Voorouders:

Egels zijn er al heel lang en het is één van de oudste zoogdieren die nu nog leven. Ze zijn in die tijd weinig veranderd. De egels van nu lijken nog erg op de egels van 50 miljoen jaar geleden. De oudst bekende voorouder van de egel (*Litolestes*) leefde 65 miljoen jaar geleden.

Soorten egels:

Wereldwijd zijn er 16 soorten egels. Wetenschappers twijfelen of er nog een 17^e soort is, of dat dit slechts een lokale variant is van een al bekende soort egel.

Gelijkende soorten:

Naast de 16 soorten egels, zijn er meer zoogdieren die stekels hebben in de vorm van verdikte haren. Hierbij is te denken aan de insectenetende tenreks die op Madagaskar voorkomen, Aziatische, Afrikaanse en Amerikaanse soorten stekelvarkens, maar ook de mierenegel (ook wel *Echidna* genoemd) uit Australië. Al deze gelijkende soorten zijn geen familie van de egel, maar hebben wel eenzelfde verdedigingstechniek.

Verspreidingsgebied:

Europese egels komen, zoals de naam doet vermoeden, voor in heel Europa. Omdat ze zo verborgen leven, is het best moeilijk om te bepalen hoeveel egels er zijn en waar ze precies voorkomen. Helaas wordt de aanwezigheid van egels vaak vastgesteld op basis van aangereden egels, in plaats van dat mensen de diertjes echt zien. De onderzoeken die zijn uitgevoerd, laten zien dat de populatie lichtjes lijkt te groeien.

Habitat:

Beschutting is erg belangrijk voor de egel en dat bepaald met name waar egels voorkomen. Zodoende komt de egel ook wel voor in steden en woonwijken, als er maar voldoende schuilplekken en voedsel te vinden is. Ze geven de voorkeur aan parken, bosranden, tuinen, boomgaarden en gevarieerde landschappen.

Territorium:

In gebieden met weinig voedsel, hebben mannetjes een territorium dat zo groot kan zijn als 100 voetbalvelden.

Een vrouwtjesegel heeft een leefgebied tot maximaal 30 voetbalvelden groot qua oppervlak. In de steden is dit territorium aanzienlijk kleiner.

Egels kunnen per nacht soms enkele kilometers afleggen. Met name in het voortplantingsseizoen zoeken egels elkaar op en kan men meerdere egels tegelijkertijd waarnemen. Buiten het voortplantingsseizoen leven egels solitair.

Ziektes:

Egels dragen weinig ziekteverwekkers bij zich. Dit in tegenstelling tot bijvoorbeeld ratten. Wel zijn er een paar ziektes die veel voorkomen bij egels. Zo is kanker een ziekte die veel egels treft, maar ook hart- en vaataandoeningen. Een tamelijk bijzondere aandoening voor egels is het 'ballon-syndroom'. Egels zwellen dan echt op tot een bal. Er is geen duidelijke oorzaak voor het ontstaan van dit ballon-syndroom.

Op het schoolplein:

Egels zijn enorm nuttig en goed voor de tuin. Er zijn vele manieren om egels een beetje te helpen en om de tuin/omgeving, maar zelfs het schoolplein, egelvriendelijk te maken. Zo kun je een egelhuisje plaatsen, bladeren laten liggen, egels bijvoeren vóór de winter, speciale beplanting plaatsen en uitsparingen maken in de schutting zodat de egel makkelijk de tuin in en uit kunnen.

Heb je een egel gevonden en twijfel je of de egel wel in orde is? Neem dan contact op met de Stichting Zorg voor Egels.



Bijlage 1: Bouwtekening 'Egelhuisje'





Bouwplaat



Deksel



Zijkant 1



Voorkant



Zijkant 2



Achterkant



Onderkant



Pootjes



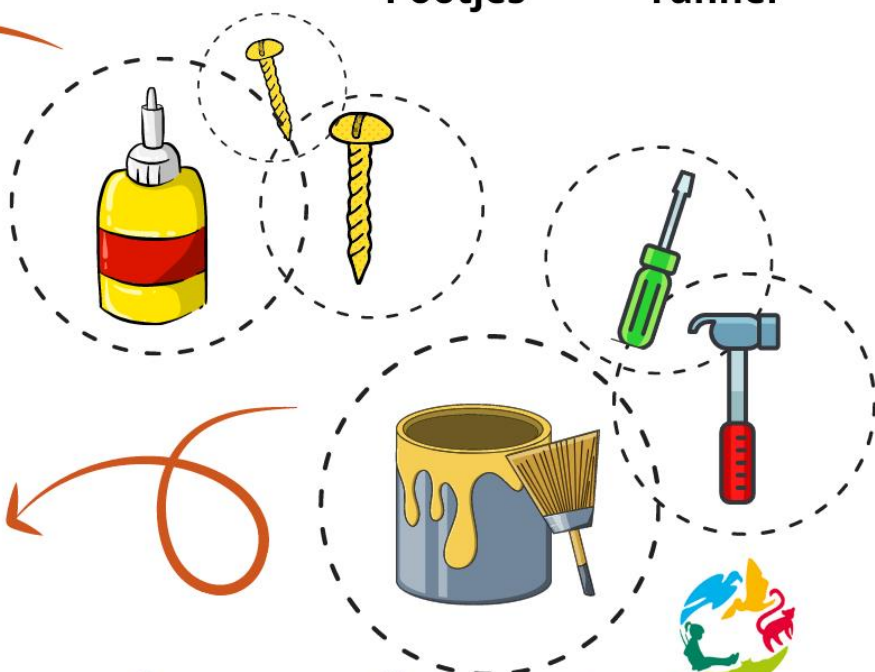
Tunnel

Inbegrepen:

- 20x Schroef normaal
- 5x schroef klein
- 1x flesje houtlijm

Niet inbegrepen:

- Schroevendraaier
- Hamer
- Eventueel buitenbeits

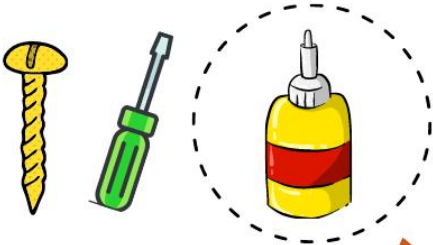




Voorkant



Zijkant 1



Let op! gebruik steeds overal houtlijm tussen het hout.

1



Leg de zijkant plat neer en schroef de voorkant er aan vast.

Let op! het is heel belangrijk dat het huisje waterdicht wordt. Zorg dus dat de bovenkant gelijk blijft.



Zijkant 2



Schroef ook de tweede zijkant er aan vast

2



3

plaats de achterkant tussen de twee zijkanten en schroef deze vast



Achterkant



De achterkant kun je onderscheiden van de onderkant door de twee schroefgaten. Zorg dat dee aan de onderkant zitten



4



Onderkant



Pootjes



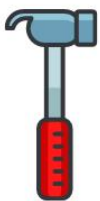
Pak de plaat voor de onderkant. Dit is dus de plaat waar geen schroefgaten in zitten. schroef hier de 4 pootjes onder. Zorg ervoor dat de pootjes iets uitsteken. Dat is belangrijk voor de volgende stap.



Zet het huisje op zijn kop en leg de onderkant er bovenop. Om de onderkant er in te krijgen moet je goed slaan met de hamer

Doordat de pootjes iets uitsteken kan de onderkant nu niet te ver worden geslagen!

5



Let op! Je moet hard slaan. Misschien kun je hier hulp vragen van een volwassene.



6



Nu moet je de onderkant alleen nog aan alle kanten vast zetten met schroeven



7

Al het hout is
gerecycled! lekker
duurzaam dus



Deksel



Hier heb je de
5 kleinere
schroeven
nodig

Leg de deksel met het
scharnier plat neer en zet het
huisje er op zijn kop boven
op. Schroef met de kleinere
schroeven het scharnier aan
de achterkant van het
egelhuisje vast.





Schuif de tunnel in het
gat aan de voorkant.

8



Door het egelhuis te
beitsen met een
buitenbeits blijft hij
langer goed!



Schroef met de laatste
schroef aan de binnenkant
de tunnel vast. Schroef de
schroef er een beetje schuin
in zodat hij door het huisje en
de tunnel gaat.

9

